

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.2.2>

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA JAKO FORMA KSZTAŁCENIA PRZYSZŁYCH LICENCJATÓW FILOLOGII POD KĄTEM WDRAŻANIA INNOWACJI

Diana Kryvonis

nauczyciel wydziału zawodowych języków obcych

Odeski Uniwersytet Narodowy im. I.I. Miecznikowa (Odesa, Ukraina)

ORCID ID: 0009-0009-8560-4826

kkryvonosdiana@gmail.com

Adnotacja. W artykule podjęto problem modernizacji systemu edukacji na Ukrainie. Uzasadniona jest teza, że przekazywanie przez uczniów praktyki pedagogicznej przyczyni się do przygotowania przyszłych nauczycieli do działalności innowacyjnej. Przeprowadzono analizę głównych rodzajów działalności zawodowej, które polegają na nabywaniu przez podmioty praktyki pedagogicznej następujących funkcji: konstruktywnej, mobilizującej, organizacyjnej, komunikacyjnej, informacyjnej, orientacyjnej, rozwojowej, badawczej. Kształtowanie gotowości studentów szkół wyższych do innowacji odbywa się w trakcie praktyki pedagogicznej poprzez dostrzeżenie, badanie i rozwój istniejących osiągnięć metodycznych; adaptacja do nowych warunków; wykorzystanie innowacyjnych doświadczeń innych nauczycieli; rozwój własnych innowacji (metod, form, technologii nauczania i wychowania) w celu osiągnięcia niezbędnych rezultatów; organizacja i prowadzenie eksperymentów; utrzymanie sprzyjającego klimatu w innowacyjnym środowisku pedagogicznym. Rozważane są innowacyjne technologie edukacyjne wykorzystywane przez stażystów podczas nauki języków obcych (technologie interaktywnego uczenia się, technologia studium przypadku, technologia uczenia się metodą projektów, technologia portfolio, technologie informacyjno-komunikacyjne (komputerowe), technologie nauczania na odległość), cechy i zalety ich stosowania. Wskazano czynniki, które mogą utrudniać realizację działań innowacyjnych.

Słowa kluczowe: system edukacji, praktyka pedagogiczna, działalność innowacyjna, technologie edukacyjne, kompetencje zawodowe nauczycieli, studenci studiów licencjackich.

PEDAGOGICAL PRACTICE AS A FORM OF TRAINING FUTURE BACHELORS OF PHILOLOGY FOR THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIONS

Diana Kryvonis

Lecturer in the Department of Foreign Languages for Specific Purposes

of Odesa I. I. Mechnikov National University (Odesa, Ukraine)

ORCID ID: 0009-0009-8560-4826

kkryvonosdiana@gmail.com

Abstract. The article examines the problem of modernization of the education system in Ukraine. The idea that the students' passing of pedagogical practice will contribute to the preparation of future teachers for innovative activities is substantiated. An analysis of the main types of professional activity is carried out, which involve the acquisition by the subjects of pedagogical practice of the following functions: constructive, mobilizing, organizational, communicative, informational, orientational, developing, research. Formation of readiness of higher education students for innovations is carried out during pedagogic practice through perception, research and development of existing methodical developments; adaptation to new conditions; adopting the innovative experience of other teachers; development of own innovations (methods, forms, technologies of teaching and education) to achieve the necessary results; organizing and conducting experiments; support of a favorable climate in the innovative pedagogical community. Innovative educational technologies used by interns during foreign language learning (interactive learning technologies, case study technology, project learning technology, portfolio technology, information and communication (computer) technologies, distance learning technologies), features and advantages of their use are considered. Factors that may hinder the implementation of innovative activities are revealed.

Key words: education system, pedagogical practice, innovative activity, educational technologies, teacher's professional competences, undergraduate students.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА ЯК ФОРМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІЛОЛОГІЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Діана Кривоніс

*викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (Одеса, Україна),*

ORCID ID: 0009-0009-8560-4826

kkrivosdiana@gmail.com

Анотація. У статті досліджується проблема модернізації системи освіти в Україні. Обґрунтовується ідея, що проходження студентами педагогічної практики сприятиме підготовці майбутніх вчителів до інноваційної діяльності. Проводиться аналіз основних видів професійної діяльності, які передбачають засвоєння суб'єктами педагогічної практики наступних функцій: конструктивної, мобілізаційної, організаторської, комунікативної, інформаційної, орієнтаційної, розвиваючої, дослідницької. Формування готовності студентів вищу до інновацій здійснюється під час педпрактики через сприйняття, дослідження та освоєння існуючих методичних розробок; адаптацію до нових умов; перейняття інноваційного досвіду інших вчителів; розроблення власних нововведень (методів, форм, технологій навчання та виховання) для досягнення необхідних результатів; організації та проведення експериментів; підтримці сприятливого клімату в інноваційному педагогічному співтоваристві. Розглядаються інноваційні освітні технології залучені практикантами під час навчання іноземним мовам (інтерактивні технології навчання, технологія Case study, технологія проектного навчання, технологія портфоліо, інформаційно-комунікаційні (комп'ютерні) технології, технології дистанційного навчання), особливості та переваги їх використання. Розкриваються чинники, які можуть перешкоджати реалізації інноваційної діяльності.

Ключові слова: система освіти, педагогічна практика, інноваційна діяльність, освітні технології, професійні компетентності вчителя, студенти бакалавріата.

Вступ. Нині в Україні йде становлення нової системи освіти, орієнтованої на входження до світового освітнього простору. Це супроводжується суттєвими змінами у педагогічній теорії та практиці організації навчально-виховного процесу. Модернізація, підвищення якості та ефективності освіти безпосередньо залежить від розвитку інноваційних процесів, які характеризуються як мінімум розробкою та впровадженням принципово нових елементів змісту та технологій навчання, а також наявністю носіїв, які цю діяльність забезпечують та здійснюють.

Формування вчителя, його професійних знань та вмінь, рис особистості відбувається не лише під час вивчення студентами спеціальних дисциплін та дисциплін психолого-педагогічного циклу. Особливу роль в цьому процесі грає педагогічна практика, яка є невід'ємною частиною підготовки майбутніх вчителів до інноваційної професійної діяльності. Дидактична цінність цієї форми навчально-пізнавальної діяльності здобувача вищої освіти спричинена тим, що суб'єкт потрапляє в середу, умови, які передбачають зіткнення з невідомим, з перешкодами, що стимулюють розвиток інноваційного мислення, особистісних якостей та творчої активності для вирішення поставлених перед ним професійних завдань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема організації педагогічної практики здобувачів вищої освіти розглядалася в напрямках формування вмінь студентів у інноваційній діяльності (Будас, 2010), її структури (Гончарова, 2014), менеджменту (Даниленко, 2007), форм упровадження на різних рівнях (Дичківська, 2004; Романчук, 2019), реалізації в контексті виробничої практики (Шулдик, 2000).

Однак, попри значну кількість досліджень, присвячених проблематиці стимулювання інноваційних процесів, питання ролі педагогічної практики у формуванні компетентності майбутніх бакалаврів філології до інноваційної діяльності залишається відкритим.

Мета статті – дослідити вплив педагогічної практики на розвиток інноваційної компетентності у студентів-філологів.

Виклад основного матеріалу. Головна мета виробничої (а саме педагогічної) практики – оволодіння здобувачами вищої освіти основними функціями педагогічної діяльності вчителя-предметника та формування професійних рис особистості педагога. У контексті завдань, поставлених перед студентом під час педпрактики неабиякого значення набуває інноваційна діяльність, оскільки «створюються широкі можливості для забезпечення творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя» (Шулдик, 2000: 4). Студент-практикант, який потрапляє у незнайоме для себе освітнє оточення, стає зовнішнім інноватором, який «може краще діагностувати школу, її культуру, комунікацію із зовнішнім середовищем, систему внутрішньо-шкільного управління, запропонувати інновацію для впровадження і здійснювати її науковий супровід» (Даниленко, 2007: 19).

О. Гончарова визначає інноваційну діяльність як «системну діяльність, спрямовану на реалізацію нововведень на основі використання й упровадження нових наукових ідей, знань, підходів або трансформації відомих результатів наукових досліджень і практичних доробок у новий або вдосконалений продукт» (Гончарова, 2014: 89). Запроваджені педагогічні нововведення охоплюють усі сторони дидактичного процесу: форми його організації, зміст та технології навчання, інтелектуально-пізнавальну діяльність.

Перша з функцій, яку студент повинен виконувати під час проходження педагогічної практики, – конструктивна. Вона передбачає, що практикант має вміти складати індивідуальні плани-графіки роботи, визначати та формулювати цілі уроку (освітні, виховні, розвиваючі), відбирати навчальний матеріал, що підлягає

вивченню на уроці, встановлювати правильне співвідношення між компонентами знань. Ця функція передбачає також вміння відбирати методи та засоби навчання, адекватні цілям та змісту матеріалу, психолого-педагогічним особливостям класу, прогнозуючи при цьому можливі труднощі засвоєння школярами нової інформації. Плануючи пізнавальну діяльність учнів та засоби її організації, практикант повинен чітко визначати тип і структуру уроку. Для цього велике значення має складання вже на першому (ознайомчому) тижні практики тематико-календарного плану, а потім у ході практики поурочних планів. Крім того, студенту слід коректно планувати зміст та методи проведення різних видів позаурочних заходів (як учитель-предметник та як класний керівник).

Не менш важливою функцією, опанувати яку необхідно студенту-практиканту, є мобілізаційна, котра полягає в умінні активізувати та розвивати пізнавальну діяльність учнів, тобто забезпечувати увагу, запам'ятовування та осмислення навчального матеріалу під час уроку. При цьому необхідно підтримувати інтерес школярів до предмета, що вивчається, домагаючись актуалізації наявних у них знань і формування нових на базі опорних.

Тісно пов'язана з вищезазначеною організаторська функція, розвиток якої також входить до завдань педагогічної практики. Студент-практикант повинен вміти організувати урок таким чином, щоб були виконані всі поставлені завдання. Для цього насамперед потрібно навчитися раціонально розподіляти час між структурними частинами уроку. Варто вміти керувати роботою учнів, процесом навчання на всіх етапах уроку (при перевірці знань, вивченні нового матеріалу, самостійній роботі учнів, закріпленні вивченого матеріалу), а у позаурочній діяльності – правильно організувати та проводити екскурсії, факультативні заняття та інші види роботи.

Від майбутнього вчителя потрібно володіння комунікативною функцією, що дозволяє встановлювати ділові взаємини з учнями та між ними, а також з колективом школи та батьками. Слід бути уважним до учнів і водночас досить суворим, зберігаючи у будь-якій обстановці діловий тон та педагогічний такт.

Для досягнення освітньої мети уроку має сенс демонструвати й інформаційну функцію, тобто вміння передавати зміст матеріалу, що вивчається, логічно послідовно, використовуючи індуктивний і дедуктивний шляхи формування знань, спираючись на раніше вивчені теми і здійснюючи міжпредметні зв'язки, вільно користуючись при цьому різними методами та джерелами інформації, а також засобами навчання у найбільш доцільному їх поєднанні (з урахуванням змісту навчального матеріалу та вікових особливостей школярів).

Важливим є використання різноманітних методів і форм перевірки знань, питань та завдань для різних рівнів розумової активності учнів. Необхідно вміти коректно коментувати оцінки, які отримують школярі. Складним завданням для практикантів залишається закріплення знань, поточне та узагальнююче повторення за темою уроку. Потрібно також навчитися давати домашні завдання, інструктуючи учнів щодо їх виконання. У позаурочній роботі від студентів вимагається вміння виступати з лекціями та бесідами на різні теми перед учнями та батьками.

Вирішенню виховних завдань під час уроків сприяє орієнтаційна функція, що передбачає вміння здійснювати виховне навчання з предмету: моральне, естетичне, екологічне, профорієнтаційне тощо – як через навчальний матеріал, так і шляхом встановлення міжпредметних зв'язків. У позаурочній діяльності дана функція проявляється в ході організації позакласних заходів та під час виконання обов'язків класного керівника.

Досягнення найважливішої мети уроку, пов'язаної з розвитком пізнавальних здібностей учнів, забезпечується розвиваючою функцією. Студент-практикант використовує поряд з пояснювально-ілюстративним та репродуктивним методами навчання, проблемний виклад та частково-пошуковий метод, тобто складові проблемного навчання. У навчальний процес, у тому числі і при виконанні самостійних робіт, включаються типові та проблемні завдання (як опубліковані в методичній літературі, так і розроблені самостійно).

Крім того, в рамках цієї функції школярі вчать прийомам навчальної роботи (з підручником, планами, картами та іншими засобами навчання) та в них активізується розумова діяльність (аналіз, синтез, узагальнення, порівняння, конкретизації тощо).

Програмою педагогічної практики передбачається формування у студентів дослідницької функції. Практикант повинен вміти аналізувати урок у методичному, загальнодидактичному та психологічному аспектах з позицій сучасних вимог відповідних педагогічних наук та з урахуванням досягнень передового досвіду роботи вчителів. Потрібно навчитися оцінювати урок з точки зору досягнення його цілей – освітньої, виховної та розвиваючої, а також здійснювати самоаналіз, теоретично осмислювати досвід роботи товаришів, особливо при розборі уроків. При цьому висновки щодо самоаналізу та аналізу уроків інших студентів слід використовувати при плануванні та проведенні своїх уроків, при складанні документації з педагогічної практики.

Для реалізації пізнавальної та творчої активності учнів студенти-практиканти використовують сучасні інноваційні цифрові технології, які значною мірою сприяють інтенсифікації процесу навчання іноземної мови завдяки різним мультимедійним та інтерактивним автентичним ресурсам, які активізують темп роботи у процесі тренування різних видів мовної діяльності. У результаті підвищується мотивація, формуються лінгвістичні та комунікативні навички школярів.

До інноваційних освітніх технологій, які студенти використовують під час проходження практики, можна віднести: інтерактивні технології навчання, технологію Case study, технологію проєктного навчання, технологію портфоліо, інформаційно-комунікаційні (комп'ютерні) технології, технології дистанційного навчання.

Технології інтерактивного навчання розглядаються як способи засвоєння знань, формування умінь та навичок у процесі взаємодії педагога та учня як суб'єктів навчальної діяльності. Сутність їх полягає у тому, що вони спираються на процеси сприйняття, пам'яті, уваги, але, передусім, на творче, продуктивне мислення, поведінку, спілкування. При цьому пізнавальна діяльність організується таким чином, що учні оволодівають вміннями спілкуватися, взаємодіяти один з одним та іншими людьми, вчать критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу проблемних ситуацій, ситуаційних професійних завдань та відповідної інформації.

Натомість проблемна лекція передбачає постановку проблеми, відповідної ситуації та її подальше вирішення. У проблемній лекції моделюються протиріччя реального життя через їхнє вираження в теоретичних концепціях. Головна мета такої лекції – набуття знань учнями за безпосередньої ефективної їх участі. Серед змодельованих проблем можуть бути наукові, соціальні, професійні, пов'язані із конкретним змістом навчального матеріалу. Постановка проблеми спонукає учнів до активної мисленнєвої діяльності, до спроби самостійно відповісти на поставлене запитання, викликає інтерес до матеріалу, що викладається, активізує увагу.

Семинар-диспут передбачає колективне обговорення будь-якої проблеми з метою встановлення шляхів її достовірного вирішення. Семинар-диспут проводиться у формі діалогічного спілкування його учасників іноземною мовою. Він передбачає високу розумову активність, прищеплює вміння вести полеміку, обговорювати проблему, захищати свої погляди та переконання, лаконічно та ясно викладати думки. Функції дійових осіб на семінарі-диспуті можуть бути різними.

Наголосимо на тому, що навчальна дискусія є одним із методів проблемного навчання. Вона використовується при аналізі проблемних ситуацій, коли необхідно дати просту та однозначну відповідь на запитання, при цьому передбачаються альтернативні відповіді. З метою залучення до дискусії всіх присутніх доцільно використати методику кооперативного навчання (співробітництва). Ця методика ґрунтується на взаємному навчанні при спільній роботі учнів у малих групах. Основна ідея зазначеного співробітництва є простою: учні поєднують свої інтелектуальні зусилля та енергію для того, щоб виконати спільне завдання або досягти спільну мету (наприклад, знайти варіанти вирішення проблеми).

Акцентуємо на тому, що «мозковий штурм» ставить за мету збирання якнайбільшої кількості ідей, звільнення учнів від інерції мислення, активізацію творчого мислення, вихід за межі звичного ходу думок при вирішенні поставленої проблеми. «Мозковий штурм» дозволяє суттєво збільшити ефективність генерування нових ідей у навчальній групі. Основні принципи та правила цього методу – абсолютна заборона критики запропонованих учасниками ідей, а також заохочення різноманітних пропозицій та навіть жартів.

До того ж і дидактична гра виступає важливим педагогічним засобом активізації процесу навчання, наприклад, у профільній школі. У процесі дидактичної гри учні повинні виконати дії, аналогічні тим, які можуть мати місце в їхній професійній діяльності. У результаті відбувається накопичення, актуалізація та трансформація знань у вміння та навички, накопичення досвіду особистості та її розвиток. Технологія дидактичної гри складається із трьох етапів. Залучення до дидактичної гри, ігрове освоєння професійної діяльності на її моделі сприяє системному, цілісному оволодінню елементами професії.

На додаток використання кейс-методу при навчанні іноземної мови передбачає створення реальної проблемної ситуації, знання альтернативності її вирішення, а також формулювання єдиної мети та принципів групової роботи щодо знаходження оптимального рішення. Важливим є створення сприятливої атмосфери на заняттях з іноземної мови та врахування емоційного стану учнів на заняттях із застосуванням кейс-методу.

Даний метод має безліч важливих освітніх можливостей. Учні не лише набувають нових знань і розвивають загальний кругозір, а й навчаються критично та стратегічно мислити, аналізувати складні проблеми та поетапно знаходити їхнє раціональне рішення, слухати та враховувати альтернативну точку зору, а також аргументовано висловлювати свою думку.

Кейс-метод є комплексним і включає такі методи навчання: моделювання (побудова моделі реальної ситуації), системний аналіз (системне уявлення та аналіз ситуації); експеримент (уявне обігрування ситуації); опис (формування системи фактів з метою умовиводу); проблемний метод (виділення проблеми з інформації кейсу, вибір доцільного рішення з безлічі альтернативних варіантів та розробка практичної моделі його реалізації); класифікація (створення переліків властивостей, характеристик, що становлять ситуацію); ігрові методи (подання варіантів поведінки діючих у ситуації осіб); метод «Мозковий штурм» (генерування ідей за допомогою колективного обговорення ситуації), дискусії та/або полеміки (обмін думками щодо проблеми та аргументація шляхів її вирішення). Використання цього методу на заняттях з іноземної мови є цінним тренажером для відпрацювання монологічного та діалогічного мовлення. Учні вчать грамотно обґрунтовувати свою думку, вести дискусію іноземною мовою.

Заняття із застосуванням кейс-методу передбачає чітко організоване планування, яке складається з таких етапів:

- конфронтація (викладач оголошує тему, цілі та завдання; надає матеріал кейсу; відбувається ознайомлення учнів із текстами (кейсами) з певної теми);
- збір інформації за відпрацьованими текстами (кейсами) (випикується ключова інформація, що оформляється у вигляді схем, діаграм або таблиць);
- резолюція (відтворення відповідей на заздалегідь поставлені запитання викладача);
- диспут (кожна група окремо виступає зі своїми напрацюваннями або одна з груп розпочинає презентацію, а всі інші групи доповнюють її відповідь);
- рефлексія (підбиття підсумків, обговорення висновків, результатів навчання).

У цьому контексті Ю. Будас правомірно зазначає: «Якщо традиційне навчання сприяє формуванню нормативних знань у студентів, то ситуативне навчання навчає пошуку і використанню знань в умовах динамічної ситуації. Ці два види навчання повинні знаходитися в адекватному співвідношенні, яке забезпечує високу ефективність навчальної діяльності. Окрім цього, кейс-метод має значні можливості для виховання загальнолюдських, соціальних, педагогічних та професійно значущих якостей суб'єкта навчання, формує його здатність адаптуватися до екстремальних ситуацій та знаходити оптимальні шляхи вирішення проблем» (Будас, 2010: 69).

Технологія проектного навчання сприяє створенню педагогічних умов для розвитку креативних здібностей та якостей особистості учня, які необхідні сформувавши для майбутньої творчої професійної діяльності. Ігрове проектування є практичним заняттям, у ході якого розробляються різні види проектів в ігрових умовах, що максимально відтворюють реальність. Основна мета технології проектного навчання – надання учням можливості самостійного набуття знань у процесі вирішення практичних завдань чи проблем, що потребують інтеграції знань із різних предметних галузей. Викладачеві у проекті відводиться роль координатора, експерта, додаткового джерела інформації. У основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок, умінь самостійно здобувати знання, вмінь орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Метод проектів завжди зорієнтований на самостійну роботу – індивідуальну, парну чи групову. Цей підхід органічно поєднується із груповим (cooperative learning) підходом до навчання. Метод проектів завжди направлений на вирішення якоїсь проблеми, що передбачає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого – інтегрування знань, умінь із різних галузей науки, техніки, технології, творчих галузей.

Крім цього варто підкреслити, що портфоліо – це сучасна освітня технологія, в основі якої використовується метод автентичного оцінювання результатів освітньої та професійної діяльності. Автентичне оцінювання – це є вид оцінювання, що застосовується насамперед у практико-орієнтованій діяльності та передбачає оцінювання сформованості умінь та навичок особистості в умовах поміщення її в ситуацію, максимально наближену до вимог реального життя – повсякденного чи професійного.

До основних принципів, котрі мають реалізовуватися в процесі роботи над портфоліо, можна віднести:

1. Самооцінка результатів (як проміжних, так і підсумкових) оволодіння певними видами навчальної, наукової, творчої діяльності.
2. Систематичність та регулярність самомоніторингу. Учень самостійно відслідковує результати своєї діяльності у обраній ним області, відбирає найцікавіші роботи, поповнює зміст власного портфоліо.
3. Педагогічна підтримка учня з боку викладача, класного керівника (куратора, тьютора);
4. Структуризація та логічність матеріалів, представлених в індивідуальному портфоліо.
5. Акуратність та естетичність оформлення портфоліо.
6. Цілісність, тематична завершеність матеріалів.
7. Наочність та обґрунтованість презентації портфоліо.

На сьогоднішній день світові, освітні тенденції передбачають перехід процесу навчання на новий технологічний рівень із обов'язковим використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). ІКТ в освіті дозволяють вирішувати принципово нові дидактичні завдання, їхнє застосування забезпечує підвищення якості та ефективності навчання. Використання комп'ютерних мереж, електронних освітніх середовищ передбачає вироблення нестандартних педагогічних практик як у конкретних предметних дисциплінах, так і в міжпредметному просторі освітнього процесу, що включає науково-дослідну роботу учнів, студентів. Використання онлайн-платформ (Zoom, Google Meet, Wordwall, TV5Monde, Quizzes, Miro, Kahoot) для дистанційного навчання студентами-практикантами зумовлено можливістю забезпечити учнів основним обсягом досліджуваного матеріалу, інтерактивну взаємодію у процесі навчання, самостійну роботу з освоєнням наукової інформації. Підсумковий контроль під час навчання за допомогою ДОП (дистанційних освітніх технологій) можна проводити як очно, так і дистанційно.

Важливо відзначити, що «будь-яка інновація під час її реалізації в загальноосвітньому навчальному закладі потребує допоміжних інтелектуальних, матеріальних, часових затрат усіх учасників навчально-виховного та управлінського процесу» (Романчук, 2019: 178). Нерідко інноваційній діяльності перешкоджає педагогічна спільнота через «страх проявити власну некомпетентність, особистісну неспроможність, занижена або завищена самооцінка, слабка мотивація тощо» (Дичківська, 2004: 257).

Висновки. Таким чином, педагогічна практика кидає серйозний виклик студентам та висуває вимоги, серед яких важливими є володіння здатністю аналізувати, систематизувати, впроваджувати інноваційні технології, які дозволяють індивідуалізувати процес навчання, насамперед у ході інтеріоризації іноземної мови. Працюючи у такому освітньому середовищі, яке підштовхує до переосмислення надбань, розробки нових матеріалів, застосування сучасних методів та засобів для досягнення відповідних цілей та завдань навчання, практиканти підвищують свою цифрову грамотність.

Студенти організують навчальний процес на основі особистісно-діяльнісного підходу за рахунок включення учнів у спільну продуктивну діяльність з урахуванням їхніх індивідуально-психологічних особливостей та рівня володіння іноземною мовою. Перспективи дослідження полягають у висвітленні інноваційних методів формування пізнавальної мотивації у здобувачів освіти, створення умов реалізації їхніх внутрішніх потреб до оволодіння іноземною мовою для особистісних та професійних цілей.

Список використаних джерел:

1. Будас Ю.О. Підготовка майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності засобами ділової гри : дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти». Вінниця, 2010. С. 238.
2. Гончарова О.А. Структура інноваційної діяльності майбутнього вчителя іноземної мови. *Молодий вчений*. 2014. № 1 (04). С. 89–92.
3. Даниленко Л. Менеджмент інновацій в освіті. Київ: Шк. світ, 2007. 120 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2004. 352 с.
5. Романчук А.І. Сучасні інноваційні технології управління навчально-виховним процесом у початковій школі. *Інноваційна педагогіка*. 2019. № 10, т. 2. С. 177–180.
6. Шулдик Г.О. Педагогічна практика: навч.посібник. Київ: Науковий світ, 2000. 143 с.

References:

1. Budas Yu.O. (2010). Pidhotovka maibutnix uchyteliv do innovatsiinoi pedahohichnoi diialnosti zasobamy dilovoi hry [Preparation of future teachers for innovative pedagogical activities by means of business games]. *Candidate's thesis*. Vinnytsia [in Ukrainian].
2. Honcharova O.A. (2014) Struktura innovatsiinoi diialnosti maibutnoho vchytelia inozemnoi movy [The structure of the innovative activity of the future foreign language teacher.]. *Molodyi vchenyi*, 1 (04), 89–92 [in Ukrainian].
3. Danylenko L. (2004). Menedzhment innovatsii v osviti [Management of innovations in education.]. Kyiv: Shk.svit [in Ukrainian].
4. Dychkivska I.M. (2004). Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii: navchalnyi posibnyk [Innovative pedagogical technologies: a study guide]. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
5. Romanchuk A.I. (2019). Suchasni innovatsiini tekhnolohii upravlinnia navchalno-vykhovnym protsesom u pochatkovii shkoli [Modern innovative technologies of management of educational process in the initial school]. *Innovatsiina pedahohika*, 10, t. 2, 177–180 [in Ukrainian].
6. Shuldyk H.O. (2000). Pedahohichna praktyka: navch.posibnyk [Pedagogical practice: teaching manual]. Kyiv: Naukovyi svit [in Ukrainian].